Ч. 68 (11.036). Львів, неділя 27. березня 1927. Pocztowa opłata zaplacono ryczałtem. Рік XLV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло", Львів. Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол. За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Еманципація Китаю.

Львів, 26. березня 1926.

Захоплення Шангаю національно-революційною кантонською армією, упадок цього торговельного осередка европейського капіталу — має рішаючий вплив на політичне значіння Великої Британії і взагалі европейських могутностей та Америки на азійському терені. Вступлення революційних військ кантонського генерала Чанг-Каї Шека в мури Шангаю — це початок кінця авторітету білих на Далекому Сході, це ліквідація їх престіжу. Одночасно перемога кантонців незвичайно підносить значіння виконавців визвольного заповіту Сун-Ят-Сена і дає просто великанські вальори в руки Евгенія Чена, високо освіченого і незвичайно меткого провідника китайського націоналізму.

Зріст европейсько-американських впливів, поширення експльоатаційних концесій на території Китаю ввійшли в стадію розгонового темпа особливо після колективного вдавлення боксерського повстання. Але вистачило одно десятиліття на те, щоби стужавіла китайська реакція проти засилля білих. Молоді китайці, студіюючи в Сорбоні, Оксфорді, на німецьких й американських університетах, приносили зі собою нові ідеї, перещіплювали їх на ґрунт блакитної держави. Ренесанс Японії, після інєкцій европейської культури, теж впливав приманчиво і заохочуючо на поширення еманципаційних ідей і кличів. Від 16-ти літ Китай ветьcя в революційних конвульсіях, переходячи породові болі народження нового Китаю.

Очевидячки, визвольно-революційний рух не сприяв вкоріненню впливів европейських держав, хоч одночасно внутрішня війна і розпряжність навіть формальної суцільности небесної великодержави подавали надії на створення пригожих експльоатаційних умовин. Велика світова війна і внутрішня боротьба в Европі ослабили натиск европейських держав в Китаю, віддаючи небесну державу під „опіку" Японії. Світова війна висунула теж на порядок дня принцип національности, сформулований у відомих тезах Вільсона. Цей національний принцип став союзником китайців в їх еманципаційному рухові.

„Тріюмф" національного принципу, який обійшов кілька европейських народів, а між ними й українців, не найшов приноровлення і до 400-міліонового китайського народу. Шантунг, важну торговельну й політичну опору над Жовтим Морем, у версальському трактаті великодушно подаровано Японії. Це було явне торощення національного принципу і ніж в плечі китайського народу. Не диво, що з 27 упривілеєних народів, які „укладали" версальський трактат, нову *„magnam chartam libertatum"* світа, одинокі китайці відмовили свого підпису. Китайську проблєму легковажено і занедбувано. Правда, на вашингтонській конференції обговорювано й китайську справу, однак дуже побіжно, а зрештою обговорюючі держави не дійшли там до ніяких позитивних вислідів, обмежуючись формальним створенням міжнародньої паперової комісії.

А тимчасом під покришкою анархії відбувалася в Китаю глибока еволюція. Відродженський рух потребував провідників і протекторів. Китайська революція, укладаючись в еманципаційне русло, вимагала своїх керманичів і поводаторів. І коли носії західної культури і „пропагатори" національного принципу поставилися байдужно, неприхильно, а то й ворожо до відродженського руху в Китаю, то велике зацікавлення в тому напрямку виявили володарі Кремлю.

Основи і напрямні національної політики Комінтерну найшли своє приноровлення в першу чергу в розхитаному, революційними бурунами підірваному Китаю. Китайський університет в Москві, з якого собі покепковують в Европі, підготовив цілу армію освічених агітаторів і досвідних керманичів; керманичі Комінтерну таким чином увійшли у звязок з національно-революційними елементами в Китаю, підготовлюючи в кантонській ячейці широкий повстанчий рух проти великих західних держав.

Крім того більшовики виявилися зручними майстрами в здобуванні довіря китайців. Тоді, як західні держави підсичували розкладові рухи, думаючи про концесії й експльоатацію, радянський уряд в 1921 році зрезиґнував з усіх концесій в Китаю, добутих царськими урядами (головно політикою гр. Вітте). Ясно, що цей великодушний акт Москви, яка в створених умовинах і так не була в спромозі користуватися концесіями, найшов вдячний відгомін в Китаю. Расова ненависть до чужинців, до експльоататорів з білої раси, найшла підтримку в становищі Москви. Геть з чужинцями, геть з англійцями, Китай для китайців! — ці оклики Комінтерну найшли чуткий відгомін в серцях міліонів небесної держави. Тому й не диво, що еманципаційний рух, вийшовши з Кантону, небавом перекинувся і на інші провінції вздовж рік і залізничих шляхів.

Коли революційний рух Кантону могутнів усе більше, европейці, головно англійці, залякували його високопарними фразами про оборону культури й цивілізації і зарядженнями, які скидалися на діточу забавку. В Шанґаю, осередку европейських концесій, згуртовано під англійською командою воєнні кораблі Европи й Америки, в европейській дільниці розташовано військові відділи, звертаючи дула гармат на китайську дільницю, взагалі роблено дуже суворий і безкомпромісовий вигляд. А тимчасом кантонська армія посувалася в напрямі Шангаю. Англійці забули, що „европейський" Шанґай не може істнувати без китайського робітника, без китайського запілля, а воно прецінь в руках Кантону. Упадок Шанґаю — це ліквідація головного бастіону англійського поширення і впливів в Азії. Після кантонської перемоги меткі англійці виявляють нахил до компромісів. Невиключене, що їм може й поведеться зберегти свої торговельні підприємства, але п о л і т и ч н и й їх вплив належить вже до історії. Політичні втрати Англії є одночасно зисками СРСР. Розуміється, що союз 400 міліонового Китаю зі 150-міліоновим Рад. Союзом — це така кількостева могутність, яка вже своєю масою мусить заважити на терезах світа. Ясно, що еманципація Китаю є початком пробудження цілої Азії.

Ф. Ф.

Тернистим шляхом.

В справі затвердження статутів наукового товариства українських студентів у Львові.

Вже в минулому акад. році 1925/6, коли у львівському державному університеті опинилось більше число українських студентів, повстала (в лютім м. р.) при Тов-і „Студентська Громада" секція студентів-істориків. Потребу такої організації відчували наші студенти тому, що у львівському університеті нема тепер катедри української історії і знання та вивчення своєї історії мусять вони здобувати самочинно.

Секція поставила собі отже за мету передовсім самоосвіту та доповнення знання науковою самодопомогою з ділянки рідної історії з державницької точки погляду, а також поширювання знання рідної історії в ширших кругах нашої суспільности. Ціль свою старалась осягнути комплетуванням фахової бібліотеки, виголошуванням рефератів з ділянки української історії, дискусіями й відчитами по підльвівських читальнях і т. п.

Вже від самого початку істнування секції повстала думка, що успішнішу діяльність можна буде вести тоді, коли студенти-історики зорґанізуються в окреме статутове товариство, затверджене університетським сенатом, на взір анальоґічних польських та жидівських товариств. Тому вибраний комітет основників вніс у червні минулого року до зтвердження проєкт статуту товариства „Кружок Студентів-Істориків". Одначе сенат *„kresowej wszechnicy"* боячися, видно, всяких орґанізаційних спроб студентів, навіть у ділянці науковій, не затвердив статутів Т-ва, подаючи в письмі з 14. X. 1926 ч. 38/5 ex 1925 за причину те, що „в університеті Яна Казимира істнує вже один науковий історичний кружок (*kółko*), доступний для всіх студентів, а розбивання наукового руху молоді на кілька товариств, що працюють у тій самій ділянці знання, не є пожадане ані з мотивів наукових ані адміністраційних".

З уваги на те делеґація студ.-істориків у листопаді минулого року ще раз предложила на авдієнції у ректора статут до затвердження враз з умотивованим представленням, опрокидуючим на письмі ті мнимі причини, якими кермувався сенат у відмовнім полагодженні просьби студентів на затвердження статуту Т-ва.

На це комітет основників дістав з ректорату відповідь з 31. XII. 1626. У цій відповіди ректорат годився на заложення „одного наукового товариства руських студентів ґуманістичного відділу на взір істнуючих товариств національних меншостей по інших виділах", з тим, що в статуті того товариства належало би передбачати окремі секції для студій історії, фільольоґії і інших ґуманістичних наук. В тій цілі ректорат радив переробити відповідно статут і предложити собі до затвердження.

Колиж комітет по вказівкам відповіди сенату переробив статут і предложив до затвердження, сенат *„zgodził się"* затвердити статут під умовою введення змін: викинути з назви Т-ва слово „українців", по слові „виділу" додати: „університету Яна Казімєжа" і т. д.

Скликана в тій справі анкета студентів ґуманістичного виділу ухвалила вислати ще раз делеґацію до ректора, котра зажадалаб вияснення, з якої причини ректорат жадає виключення назви „українець, український", а коли сенат не згодиться залишити в статуті назви „українець, український", то внести рекурс до міністерства освіти, а також доручити Українській Парляментарній репрезентації внести в цій справі інтерпеляцію в соймі.

Делеґації українських студентів ректор університету, професор палеонтольоґії, заявив у тій справі приблизно ось що: На залишення терміну „українець, український" сенат не може згодитись тому, що польські закони такої народности не знають, тільки народність »*ruską*«. В його розумінні істнує лише »*pewien odłam społeczeństwa ruskiego*«, що називає себе „українським", а на доказ цього наводив, що істнує прецінь „общество русскихъ студентовъ „Другъ" на терені львівського університету. Дальше ректор „пояснював" своє становище так: »*Dążenia separastyczne wśród Rusinów są dziełem austryackiej polityki i ona (Austrja) stworzyła »ukraińców«. Ja sam pochodzę z Charkowa i tam o jakiejś Ukrainie nikt nie wie. Jest tylko lud, który po wsiach mówi po malorusku, a w miastach po rosyjsku. Waszych dążeń separastycznych popierać nie możemy, ponieważ nie chcemy popełniać samobójstwa. Podkreślanie w nazwie „ukrainiec" waszych dążności działa jak czerwona płachta i nie przyczynia się do zgodnego współżycia. Dlatego jeżeli wam tylko chodzi o demonstracje, a nie o naukową organizację młodzieży, to w takiej formie statutu zatwierdzić nie możemy*". Таковорив ректор *„Lwowskiej Wszechnicy"* в 1927 році!

На вияснення делеґації, що термін „український" у статутах студентських орґанізацій затвердив університет краківський і львівська політехніка, він нічого не відповів, збув його мовчанкою. Делеґація студентів відповіла, що на таке становище ректорату, ми не можемо згодитись і в тій справі вносимо рекурс до міністерства.

На тому покищо скінчилися заходи студ. молоді в справі затвердження статутів „Т-ва студентів-українців ґуманістичного виділу у Львові"

Щілини в Сель-Роб'і.

Заява пос. Павла Васильчука з приводу його „виключення" зі Сель-Робу.

Пос. Павло Васильчук у звязку „з виключенням" його зі Сель-Робу вислав до преси таку заяву:

Пресові відомости про „виключення" мене з партії Сель-Робу перекручені внаслідок тенденційного комунікату в тій справі президії Сель-Робу у Львові.

В комунікаті президії Сель-Робу подано, що в звязку з моїми останніми промовами в соймі „посол Павло Васильчук не виявив готовости дати докази своєї відповідальности перед Ц. К. партії, Ц. К. перестав тому уважати посла П. Васильчука членом партії Сель-Роб". Тим самим стверджується заістнування від деякого часу розламу в Сель-Робі на два напрямки, що взаїмно себе поборювали в нутрі партії: самостійницько-українського і москвофільського, що укривається під назвою інтернаціонального. Істотою спору було відношення до самостійности України і незалежности партії. Опозиція, яку я вів від початку получення „Селянського Союзу" з москвофілами зпід стяґу „Народної Волі" у Львові, поставила виразно програму соборницько-самостійницьку, чому саме в своєму сойміовому виступі дня 28. січня ц. р. дав я вислів так само, як і при дискусії на сойміовій комісії закордонних справ дня 5. січня ц. р., в якій між іншим зачепив совітського посла Войкова, характеризуючи його політику з українського погляду ... ці власне виновим як полконофільськ

послужили притокою до формального розриву, при чому президія Ц. К. не годилася на розвязання спору в дорозі дискусії в партії і голосування ширшої екзекутиви так само, як не пішла на скликання цеї екзекутиви з вибору окружних організацій.

Основною умовою з боку Сель-Союза при получені з „Народною Волею“ був постулят виразного континуування української самостійницької політичної лінії, веденої „Селянським Союзом“. Опозиція при обєднанні виразно ставила за умову свого полишення в полученому Сель-Робі. Опозиція не хотіла витягати розламових консеквенцій тутже при Обєднанні Сель-Союзу з „Народною Волею“, бо їй представлено заяву москвофілів, що вони приймають українську плятформу, а знову автори Сель-Робу з боку Сель-Союзу запевняли, що Сель-Роб буде першим кроком до обєднання всіх українських соціялістичних сил на Західній Україні. Однак умов не дотримано в жадному пункті. Президія Сель-Робу не виконала ухвал полученого конґресу, наставляючи Сель-Роб на зовсім інші стежки, аніж була мова на зїзді Сель-Союзу і спільному Конґресі. Очевидно, що в тих умовах я, кажучи словами комунікату президії Сель-Робу, „не потрафив повести себе на будуче у згоді з ідеольоґічними напрямами та політичними наміченнями нової партії“. Не „потрафив“ і не хотів резиґнувати зі своїх самостійницьких переконань. Таким чином розлам в Сель-Робі став неминучий.

Вкінці стверджую, що неправдою є твердження комунікату президії Сель-Робу, немовби я був ні за, ні проти обєднання. Я був проти обєднання з „Народною Волею“.

Щож до „виразних угодових натяків“ в моїх соймових промовах, то їх можуть дошукатись лише політичні ігноранти, керовані злою волею. Врешті не реаґував я на статтю „Ґлосу Правди“, в якій, згідно з твердженням комунікату, автор „віднісся до вищезгаданої промови з признанням, оцінюючи її як петлюрівську оферту“ — так само, як не реаґував на богато інших статтей в різних польських органах з приводу моїх численних виступів в соймі, де мене представлювано як „*wschodniego wc. hola, komanist*“ і т. і., знаючи добре, що мої „реаґування“ звернені до польської преси, остануть без відповіді або будуть сконцентовані знову таки по смаку відносних редакторів.

З тих самих причин не реаґував я на ординарну і політично неграмотну писанину про мене „Світла“. Від членів президії Сель-Робу треба було сподіватись, хочби з самого їх становища в партії елементарної політичної ерудиції, невідкличо вимаганої в кожній громадській праці.

Варшава, 23. березня 1927 р.

Павло Васильчук,
посол до сойму.

Конституц'я (Основний закон)

Української Соціялістичної Радянської Республики.

І. Засади конституції.

(Продовження.)

Суверенність Радянської України обмежена тільки в межах зазначених конституцією Союзу і тільки в предметах, які лежать до компетенції Союзу. Поза цими межами Радянська Україна здійснює свою державну владу самостійно, а саме в таких справах:

Затверджування, зміна і доповнювання конституції Радянської України, а також затверджування конституції Автономної Молдавської Республики; розглядування питань про зміну зовнішніх кордонів Рад. України а також розвязування питань про зміну українських кордонів з іншими радянськими республиками та про кордони молдавської республики; керування всією власною внутрішньою політикою; адміністративно-територіяльний поділ своєї країни; організація центральних та місцевих органів влади; цивільне та карне матеріяльне і процесуальне законодавство, дальше законодавство про земельний устрій і користування як землею так і надрами, лісами та водами; законодавство про народню освіту, законодавство про українське громадянство та натуралізацію — всі ті ділянки законодавства мають опиратися на засадах встановлюваних Союзом РСР.; законодавство про охорону народнього здоровля та соціяльного забезпечення; право частинної та загальної амнестії; касування постанов зїздів рад як молдавських так і власних окружних та інших місцевих; вибір делеґатів на зїзд Рад Союзу РСР. і представників до Ради Націонапьностей, Ц. В. К. Союзу Радянських Республик.

Зі спільних союзних справ розвязують українські радянські органи, відповідно до законодавств Союзу РСР. та директив і вказівок союзних центральних установ такі питання: встановлювання загального і подрібного пляну народнього господарства Радянської України; затверджування бюджету, що входить у склад цілого союзного бюджету; встановлювання державних і місцевих податків, та інших доходів, затягування зовнішніх та внутрішніх позичок; розгляд та участь в заключуванні концесійних договорів; орудування фінансами; організація і управа промисловим господарством; організація і реґулювання внутрішньої торговлі; реґулювання праці; найвища контроля над державними прибутками та видатками, а також контроля та інспекція всіх органів української влади.

Зі справ обнятих конституцією і законодавством Союзу РСР. належать до компетенції верховних і найвищих органів Радянської України слідуючі: розгляд питань про участь Української Соціялістичної Рад. Республики у представництві Союзу РСР. в міжнародніх взаємнах, участь у розгляді Союзом РСР. питань про заключення політичних та інших договорів з чужими державами і їхню ратифікацію та справи дипльоматичних взаємин; розгляд питань закордонної торговлі Союзу РСР. а також участь в ній відповідно до законодавства Союзу РСР.; участь в справі приймання нових радянських республик до Союзу РСР.; участь в організації озброєних сил а також у керуванні справами транспорту та звязку.

Конституції Союзу РСР. і УСРР. і їхнє

НАДІСЛАНЕ.

За надіслане Редакція не відповідає.

законодавство нормують взаємовідносини поміж союзними і українськими верховними органами. Українська Соціяльна Радянська Республика має свойого постійного представника при союзнім уряді РСР.

На території Української Соц. Радян. Респ. мають обовязуючу силу постанови Союзу РСР. тільки в межах і предметах, зазначених в конституції Союзу РСР. Поза тим ніякі органи влади, крім Всеукраїнського Зїзду Рад, Всеукр. Центр. Вик. Комітету, його президії і Ради Народніх Комісарів УСРР., не мають права на території УСРР. видавати законодатних актів і декретів.

Громадяни УСРР. є громадянами Союзу РСР. Громадяни інших Соц. Рад. Республик мають на території УСРР. всі права і виконують всі обовязки. УССР. визнає незалежність прав громадян від їх расової і національної приналежности, а тому виключає всякий утиск національних меншостей, або обмеження їх рівности, не признаючи тимсамим ніяких привілеїв для окремих національностей. Для забезпечення інтересів національних меншостей, що становлять деневудь компактну більшість населення, твориться окремі національна та адміністративно-територіяльні одиниці. Національні меншости мають право вибирати своїх делеґатів на Всеукраїнські Зїзди Рад.

Мови всіх національностей є рівноправні і кожному громадянинові можна вживати його мову у взаєминах з державними органами, а також вживати її на зборах, зїздах, засіданнях рад і всяких прилюдних виступах. Національним меншостям забезпечене право навчати дітей рідною мовою в школі.

СОФІЯ ДНІСТРЯНСЬКА.

Основні елементи творчости Бетовена.

(В 100-ліття смерти мистця тонів.)

(Докінчення.)

В сонатах і варіяціях гуртує Бетовен усі технічні засоби: ритм, мельодію, гармонію і кольорит в імя поетичної ідеї. Вони представляють драматичні й ліричні картини в духовому житті мистця-поета. Коли хтось питав його раз про зміст сонат: *opus* 30 ч. 2 та *opus* 57 (*Appassionata*), він відповів: „Читайте Шекспіра: „Бурю“. Творячи, маю завсіди перед собою якусь картину і як поет словами, так я висказую свої почування тонами, які тиснуться юрбою та звучать у моїй уяві так довго, аж стануть готовим рядом перед мною“.

З того виходить, що Бетовен не був противником програми, тимбільше, що не можна заперечити реалістичних моментів у його музиці. Иого композиція „Бій під Вітторією“, збудована на чисто програмовому принципі, змальовує реалістично всі події бою на взір старих програматиків, як Кребс, Кунав, Діттерсдорф і ін. Але це одинокий твір Бетовена того роду, принагідний, бо писаний на замовлення в дуже короткому часі. Зразком правдивої програмової музики, як розумів її Бетовен, є симфонія *F-dur* т. зв. пасторальна. В ній він не ілюструє та не описує зовнішніх подій, але змальовує настрої довільно вибраної теми. Могутній був вплив природи на Бетовена і перебувати серед неї було потребою його душі. „Коси, соловій і зазуля компонували зі мною“ — казав він, коли хтось згадав йому знане місце зі „Сцени над потоком“.

Як сонати й варіяції були розвязкою формальної проблєми, так у симфоніях звертається Бетовен до людства й обіймає найвищі проблєми всесвіту. Сто літ минає від його смерти, але ще досі ніодин з великих симфоніків не дорівняв Бетовенові, бо ніодин не осягнув універсальности й сили його етики. „Сила є нормою кожної визначної людини, вона є й моєю“, каже він і в своїх безсмертних симфоніях кладе могутні квадри під монумент вселюдських ідеалів. Він перетворює все обмежене, субєктивне в один ідейний колєктив. Иого симфонії вийшли далеко поза рямці і зміст симфоній його попередників. Бетовенівські симфонії закроєні не на тісні сальони упривілеєних кляс, вони не призначені бути розривкою знудженим аристократам, але метою їх є порушити маси й кинути між них гасла визвольної ідеї; цю мету видно: в архітектоніці, лябідарному стилю, сконденсованому змісті та *al fresco* інструментації його симфоній.

В третій симфонії поставив Бетовен ідею геройства. Що правда, не він перший, бо Гендель, якого творчість він високо цінив до останніх хвиль свого життя, був йому тут провідником. Але ідея геройства у Бетовена ріжниться по суті від ідеї гендлівського героя. Не особисті прикмети, що дозволяють героєві станути вище свого окруження, не заслуги, що він їх поклав для добра загалу, дають Бетовенові творчий імпульс. Геройство як непереможена сила, що навіть по трупі героя веде людство до найвищої мети, до визволення — це розуміння Бетовеном ідеї геройства і так він її представив у своїй героїчній симфонії. Не сама особа Наполєона, але переконання, що він здійснить ідеали людської свободи, було йому основою до тієї симфонії.

Бунт людини проти долі та боротьба за істнування є провідною ідеєю пятої симфонії. Завершенням її є апотеоза чину як найвищої вселюдської проблєми — анальоґія до знаної теорії Фіхтого.

Ідея геройства стає мотивом творчости Бетовена і в інших творах. Так в опері „Фіделіо“ Лєонора, що визволює Фльорестана, визволює не тільки сього чоловіка, але й борця за волю; хор вязнів є стихійним зривом поневоленого людства до світла й волі; колиж у *finale* підноситься гимн радости, радується й сам мистець, а з ним тріюмфує ідея.

З визволення людини переходить Бетовен до визволення народу. Тут виринає трагічна постать Еґмонта, що паде жертвою своїх зусиль—та смерть його є перемогою ідеї.

Завершенням ідеольоґії Бетовена є девята симфонія. Мистець, подібно як мандрівник, що осягнув свою мету, стає на шпилю своєї творчости, а перед його духом пересувається візія минулого — його зусиль та важкої боротьби. Одначе почування безнадійности перемінюється в екстазу радости з віднесеної перемоги — і туг кольорит і мова інструментів видаються мистцеві за бліді; тільки живе слово й теплий звук хорового співу є в силі віддати настрій цеї щасливої хвилі, коли витягаються рамена генія, щоби пригорнути до своїх грудей мільйони людства та впровадити його на добутий шлях волі.

Побіч девятої симфонії стоїть „*Missa solemnis*“. Ґіґантична будова твору та сила музичної експресії виказують виразно, що Бетовен не компонував її для церкви. На літурґічнім тексті він будує святиню свого віроісповідання, символізує свої релігійні почування. Не почуття слабости ні страху приневолюють його до молитви. Він, вольна, свідома людської гідности людина, сотворена „на образ і подобу Божу“ — добровільно складає своє релігійне *credo*.

„*Missa*“ є останнім етапом розважувань Бетовена. З розвязкою поетичної, культурної, політичної та релігійної проблєми зникають звязки, що вязали його з зовнішнім світом. Так справджуються його слова, що „музика є вищим обявленням, ніж уся мудрість і фільософія“. Його муза вступає на новий шлях, у царину абстракції, в країну „душі всесвіту“ (Шеллінґ). У трансцендентному стилю останніх сонат і смичкових квартетів докінчується його діло.

Щоб задовольнити національні потреби українського народу відповідно до його чисельної переваги, визнається українську мову основною мовою для державних установ України, їх внутрішнього діловодства і взаємних зносин.

Державні установи окремих національних, адміністративно-територіяльних одиниць вживають мови національної більшости при забезпеченні прав мови істнуючих там національних меншостей. Такі адміністративні одиниці комунікуються з найвищими державними органами або мовою своєї національности або одною з двох найбільш поширених на Рад. Україні мов (тобто українською або російською).

(Далі буде).

„Діло" перед судом.

Розправа б. комісаря „Народнього Дому" Черкавського проти відповідального редактора „Діла".

Б. наказний комісар „Народнього Дому" Лев Черкавський подав до окружного карного суду скаргу на відповідального редактора „Діла" В. Мудрого за поміщені в 99. і 100. числах нашої газети статті п. н. „Громадські промисловці" і „Святотатство", в яких обговорювано намірену Л. Черкавським продаж монастиря СС. Василіянок разом з церквою при вул. Зиблікевича у Львові на видавання двох політичних газет і реконструкцію Народнього Дому, а змістом яких він почув себе ображеним. Л. Черкавський закидує обвинуваченому проступки з §§. 488, 489 і 496 карного закону та домагається його покарання.

В пятницю 25. березня ц. р. відбулася перед окружним карним судом як трибуналом присяжних у Львові головна розправа.

В склад трибуналу входили радник Антельський, як голова, і радники Згуральський та Антоневич, як вотанти. Приватного обвинителя Черкавського заступав адвокат д-р Лінк. Обвинуваченого заступав адвокат д-р Михайло Волошин.

Обвинувачений В. Мудрий заявив, що обох названих статтей не писав і перед відданням до друку не мав спроможности їх перечитати. Про те, що статті будуть написані знав і тому бере на себе відповідальність за наведені в статтях факти відносно діяльности Л. Черкавського на становищі комісаря Нар. Дому. Оборона запропонує докази правди на пороблені в статтях закиди.

Приходить до слова оборонець обвин. д-р Михайло Волошин і предкладає трибуналові слідуючі доказові внесення:

Доказові внесення оборони.

А. Докази на редакторський недогляд. На факти, що обвинувачений не є автором інкримінованих статтей та що перед відданням тих статтей до друку ані читав їх, ані не мав спромоги їх читати і був лише загально поінформований про написання тих статтей до „Діла" та про правдивість фактів в них наведених, вносить оборона допустити доказ із отсих свідків:

1) Федь Федорців, тодішній головний редактор „Діла",

2) Д-р Михайло Рудницький, член редакції „Діла" і

3) Д-р Іван Німчук, член редакції „Діла" — всі у Львові, Ринок ч. 10.

Б. Докази правди на факти наведені в інкримінованих статтях.

1. На факти, що обвинитель приватний на скликаній ним нараді дня 13. квітня 1926 поставив внесення і перевів ухвалу, щоби продати реальність „Народнього Дому" при вул. Зиблікевича ч. 10 разом з вибудованою на ній церквою для стрийського передмістя і з поміщеним у тій реальности монастирем СС. Василіянок — та відтак робив заходи в ціли переведення сеї продажі, поклúкує оборона отсі докази:

а) опублікований друком протокол довірочної наради з 13. квітня 1926 під заголовком „На пути к возрожденію" з підписами о. В. Скобельського, д-ра Мадея, Н. Костецького і Денисюка.

б) свідки: 1) Іван Сас-Лісковацький, старший радник скарбу у Львові вул. Рутовського 15, 2) д-р Теодозій Заяць, адвокат у Львові вул. Вірменська ч. 3, 3) д-р Василь Лагола, директор „Народнього Дому" у Львові вул. Рутовського ч. 22, 4) д-р Андрій Мадея, адвокат в Сяноку, 5) Михайло Бачинський, цловий урядник у Львові, Уряд Цловий, — 6) Н. Денисюк приватний урядник у Львові за вказівкою радника Лісковацького, 7) Іван Ліщинський емеритований інспектор шкіл у Львові, вул. Мурарська 6.

II. На факти' що обвинитель прив. почимав старання і приготування для продажі реальностей і цінних паперів „Нар. Дому" а з окрема на довірочнім зібранню дня 13. IV. 1926 предложив плян продажі цінних паперів і реальностей „Нар. Дому" на такі цілі, як видавання двох газет політичних (дневника і тижневика) та перевів в тім напрямі ухвалу на тім зібранню, — дальше, що обвинитель прив. видавав гроші „Нар. Дому" на цілі, які не були оправдані ані статутом „Нар. Дому" ані потребами його адміністрації, — дальше, що обвинитель прив. продав вируб ліса з маєтности „Нар. Дому" Білка-Костинів під дуже некорисними для „Нар Дому" умовинами та що взагалі, як з повищого виходить, обвинитель прив. розтрачував і марнував майно і доходи „Нар. Дому" — поклúкує оборона отсі докази:

а) протокол як вище під II. а).

б) акти Воєвідського Уряду у Львові в справі ревізії каси і діловодства „Народнього Дому", переведеної в 1926 р. і в справі контролі лісової господарки в маєтности „Нар. Дому" Білка-Костинів, переведеної через воєвідство в Тернополі, які суд зареквірувати зволить.

в) свідки: 1) — 7) як вище під 1б), а кромі того дальші свідки: 8) о. Дмитро Шуль, парох в Білці, п. Перемишляни, 9) Олександер Чехович, тамже, 10) Ізидор Перльмутер, тамже, 11) Теофіль Заяць, секретар „Нар. Дому — оба у Львові, вул. Рутовського 22, 12) Григорій Малець, директор Общества ім. Качковського у Львові вул. Валова 14.

г) часопис „Русский Голос" ч. 155 з 16. травня 1926, а з осібна стаття п. з. „Проти безотвѣтственной комисарщины — в защиту народного имущества", з якого виходить, що навіть воєвода не заперечив москвофільській депутації політичної місії. Черкав. був на становищі комісаря.

III. На факт, що обвинитель приватний був в часі великої війни агентом російської військової і політичної поліційної розвідки, а рівночасно був австрійським військовим і політичним агентом Львова що по війні був агентом польського міністерства внутрішніх справ і в тім характері розвивав політичну діяльність на львівськім терені, поклúкує оборона доказ з свідка: Дмитро Марков в Празі чеській.

IV. На факт, що обвинитель приватний був співробітником російської газети: „Варшавскій Дневник" у Варшаві, та що дневник цей з тенденціями суто-антипольськими був органом російської поліцейської адміністрації — поклúкує оборона свідків:

1. д-р Дмитро Марков як вище під III.

2. Кирило Вальницький, редактор „Волі Народа" у Львові, Валова 14.

3. И. Жеславскі, редактор у Варшаві.

V. На факт, що в році 1920 вже приїздив обвинитель прив. з Варшави до Львова як висланник польського міністерства внутрішніх справ — і в конференціях з визначними москвофільськими діячами пропонував їм за ціну визнання тодішного стану правно-публичного на тутешніх землях такі концесії тодішнього уряду як віддібрання і віддання у їх руки Народного Дому і Ставропігії, знесення фонетики, а заведення етимольогії в українському письменстві — віддачу їм усіх шкіл українських як також усунення усіх гр.-кат. епископів з уряду — поклúкує оборона свідків:

1. Кирило Вальницький, як вище під IV.

2. Іван Сас-Лісковацький, як вище під I. б.

3. Радник суду Микола Третяк у Львові, вул. Шашкевича 1.

4. д-р Олександер Лисяк, адвокат у Львові, вул. Вірменська 19.

Заступник приватного обвинителя д-р Лінк спротивився III., IV. і V. точці внесень. Трибунал пішов потім два рази на нараду і приняв у цілости I. II. і частинно III. внесення. З цього останнього трибунал не приняв доказу на те, що Л. Черкавський був по війні агентом польського міністерства внутрішних справ. Внесення під V. трибунал відкинув у цілости. Потім розправу відрочено та передано акти слідчому судді.

Завтра т. є в суботу відбудеться розправа Л. Черкавського проти радн. I. Лісковацького. Того останнього обвинувачує Черкавський теж за образу чести.

Лист з Луцька.

Дві маніфестації: національної праці й національної солідарности. — Шевченко — московський поет. — Поразка москалів. — Постава української інтелігенції.

Луцьк, 21. березня 1927.

В нашому районі відбулися дві величаві маніфестації, що збігом обставин припали обидві на нещасливе 13. число. А саме: 13. лютого відбувся зїзд філій луцької „Просвіти", а 13. березня — Тарасове свято.

Зїзд філій „Просвіти" був переглядом сил. Він виявив, що, не дивлячись на страшну адміністраційну практику, що саботувала „Просвіту" і її філії, а частогусто й тероризувала, — село не спало. Щоправда, не всюди з однаковим розмахом провадилося просвітне життя, але воно не вгасало, воно жевріло, щоби у відповідних умовах розвинутися і поширитися. З цього боку зїзд філій „Просвіти" був маніфестацією національної праці на місцях, яка, наприклад, в Жидичині й Лаврові стала зразковою. Не все гаразд уявляло собі село методи культурно-освітньої праці, але воно, не маючи допомоги повітової „Просвіти", якось давало собі раду, переборюючи технічні й адміністраційні трудноші. Фактом є, що коли повітова „Просвіта" складатиметься з відповідних людей, що більш поглибляться в просвітянську працю, що запровадять так бажаний порядок у „Просвіті", що матимуть ясну програму і тверду волю до її переведення, то це відібється на периферії в напрямку удностайнення праці просвітянських філій і до повстання нової сітки культурно-освітніх установ на селі. День 27. березня, коли мають відбутися дуже опізнені загальні збори, визначить напрямок діяльности луцької „Просвіти". Покликання до проводу ідейних, ділових і відданих справі робітників буде свідчити про відродження її доброї традиції — традиції праці.

Натомість Тарасове Свято виявило іншу сторону нашого буття. Воно виявило, що не дивлячись на демагогію, а в звязку з цим — розбиття національних сил, — село наше в певні моменти може бути солідарним. В цьому році, для Академії заходами лавника магістрату, п. Ол. Ковалевського, позискано салю у земському міському театрі. Вже в 2-гій год. попол. впорядчики Академії змушені були припинити вступ до театру, бо загрожувало обірвання ґалерії. Сотки бажаючих залишилися на вулиці, а деякі селяни, що прибули з далека, на жаль, мусіли вернутися до дому ні з чим. За весь час свойого існування міський театр не бачив такої скількости народу. Це була справді **маніфестація солідарности**, бо сама Академія під оглядом програми виглядала досить блідо, за винятком добре виголошеної промови проф. Ів. Власовського. Не програма стягнула людей, а потреба засвідчення національної солідарности, яка випала надзвичайно величаво.

Це мало тимбільше значіння, що москалі проголосили Шевченка „русскім" поетом, писавшим на малороссійском нарečії". Вони не дали собору українцям для відправлення панахиди, а самі зорганізували панахиду по Шевченкові, наліплюючи біля українських оголошень свої малограмотні оголошення в польській мові. Вони сподівалися, що маленька Братська церква не вмістить усіх селян, які прийдуть до собору, а тоді вдохновитель політикуючої панахиди, збанкротований декан А. Павликовський, зможе там, де треба, представити, що селянство йде за москалями, а не за українцями. Обдумано відступ хитро, по московському, але... надії

вавели. Селянство не було на імпрезі Павликовського; зате хмарою залягло воно на лавах міського театру підчас Академії зорганізованої „Просвітою". Москалі потерпіли цілковиту й досить ганебну поразку, як і ті чинники при владі, які вперто їх піддержують в систематичному провокуванню українського громадянства. Та все те не має впливу на засадничу поставу нашого громадянства. Негативно воно ставиться до перетворення москалями собору на політичну установу „Союза русскаво народа", але заховується спокійно й гідно.

Хотів би я на цьому місці підкреслити той дуже помітний факт, який свідчить про зрілість нашого громадянства. До цього часу цілу громадську лінію визначували місцеві консулі.. й було їх трьох. Заховувалися вони по диктаторському. Судили, розвязували, призначували, скидали... Самеж громадянство було пасивне. Нині — й ми входимо в норму. Нині ціле громадянство, яке працює в органах самоврядування, просвітніх організаціях, кооперації, церковних установах, де виявило воно велику творчу здібність, — прийшло до голосу. І треба признати, що мимо зовнішньої незвязаности, пасивности, дізгармонії, луцьке громадянство, вдається, єдине на Волині, що відзначується карністю й солідарністю.

За останні часи нераз відбувалися ширші збори нашого громадянства з ріжних нагод (міські, кооперативні, церковні, організаційні справи) і завжди проходили вони по одній національній лінії, при чому ухвали западали *одноголосно*. Надзвичайно характеристичним є спосіб уладження вечірок у користь наших культурно-освітніх організацій. Повстає організаційний комітет, який визначує, хто і що повинен дати з продуктів на буфет. В такий спосіб повстає великий буфет — і вечірка дає прибутки. Рівнож істнує найтісніший звязок поміж українськими інституціями. „Українбанк" допомогає „Просвіті" уладити концертову салю, а також асигнує певні суми гімназії, а ці установи служать завжди кооперативним курсам, що їх уладжує „Українбанк" і помешканням і ріжними шкільними річами. Так, наше громадянство зросло в недолі і здисциплінувалося. Тому воно надзвичайно цінує *національну єдність* і тому не йде на ніякі зайві партійні диференціяції, бо це довелоб лише до одного: до розбиття його сил. Таку саму зрілість виявляє громадянство в Ковлі, Рівному й Володимирі. Зріст — і солідарність. Тому найбільша звязаність панує поміж інтелігенцією Луцька, Ковля, Рівного й Володимира й узгідненість основної національної лінії.

Vidi.

Проти політики гнету.

Масове віче українського Львова.

Львів, 26 березня 1927.

Вчора в 6 год. вечером відбулося в салі Лисенка масове віче українців м. Львова, скликане Народньою Організацією в справі положення українського народу під Польщею, Румунією і Чехословаччиною. На вічу явилося понад 1000 учасників, що заповнили вщерть не тільки велику салю Лисенка, але й усі сумежні коридори. Проводив на вічу п. Березовський, реферував інж. Микола Творидло, владу заступав радник д-р Бехметюк.

Референт обговорив подрібно положення українського народу під Чехословаччиною і Румунією, зазначуючи, що наше положення під Польщею таке саме, як і в згаданих державах. Промову інж. Творидла перебивав кількома наворотами представник влади, погрожуючи розвязанням віча.

Після реферату розвинулася дискусія. З тих, що забирали голос, відмітимо д-ра D. Маритчака, що передав привіт віча землякам Великої України, принятий гучними оплесками всіх присутніх, а дальше промову А. Цурковського, відомого „поета, критика і видавця", а як тепер видно і політика в одній особі, що дозволяє собі на всякі випади проти УНДО, і промову п. А. Добрянського, в якій він взивав до енергійного відпору проти всіх посягань сусідів на наше добро.

Предложених резолюцій представник влади не дозволив відчитати, але саля дала на них свою згоду оплеском зараз по рефераті інж Творидла.

Закінчилося віче відспіванням національних гимнів, після чого частина вічевиків, що уформувалися в похід, пробувала дістатися під будинок чеського консуляту (вул. 3. травня), до чого не допустила поліція.

Замкнення сесії сойму і сенату.

Дискусія над законом про збори. — Відручне письмо президента держави про замкнення сойму. — Замкнення сенату.

Варшава, 25. березня 1927.

На нинішнім засіданні сойму ведено дальше дискусію над проєктом закону про збори. Пос. *Інзлер* (жид) дивується становищу уряду, який є думки, що сойм не повинен займатися законом про збори, бо уряд оголосить цей закон у формі декрету. Винен тут і сам сойм, бо не реагував на це, коли уряд заявив, що з хвилею замкнення сесії вважає всі інтерпеляції за неістнуючі. Тепер сойм може піти далі і сказати, що також усі внесення і закони, яких не ухвалено оконечно, перестали істнувати. Бесідник зголошує поправки до мерітум закону і домагається, щоби в законі було сказано, що наради можуть відбуватися в непольській мові і то не лише в одній непольській мові, бо пр. на жидівських зборах говорять по гебрайськи і по жидівськи, а на білоруських нарадах чи українських говорять і по українськи і по білоруськи. Говорили ще посли *Багінський*, *Балін* і *Хруцький*. Закон про збори принято в стилізації комісії з кількома поправками лівиці.

В год. 7·30, після закінчення голосування над законом про збори, віцепрем. Бартель *відчитав відручне письмо президента Польщі, контрасигноване марш. Пілсудським, яке повідомляє послів про замкнення сесії теперішнього сойму.* Впало кілька окликів з лавок лівиці під адресою віцепрем. Бартеля. Пос. *Васильчук* крикнув: „До побачення!" Пос. *Балін* (НПХ) крикнув до віцепреміера: „Трепов казав кланятися вам, але він був ліберальніший!"

На цьому замкнено засідання. Наслідком того розпорядку станули всі соймові праці. Всі комісії завішують свою діяльність. Заповіджені засідання адмін. комісії для викінчення праці над самоврядними законами не відбудуться. Така сама доля стрінула працю пос. Ґломбінського в справі зміни виборчої ординації. Думають, що *надзвичайна сесія сойму зачнеться після Великодня.*

Тому, що *сенат не радить*, *повідомлено його про замкнення сесії письмно.*

Адміністраційна комісія ще радила...

Варшава, 25. березня 1927.

Нині радила сойм. адм. комісія, щоби скінчити читання проєкту закону про сільські громади. Представники селянських партій не згодилися на вилучення міст із повітів і на признання декотрим містам окремих статутів.

Невдача пос. Ґломбінського.

Варшава, 25. березня 1927.

Заходи польської правиці довести до компромісу в справі виборчої ординації не вдалися. Ще оноді на довірочних нарадах провідників центру і правиці з Ґломбінським ухвалено виступити з *новим проєктом виб. ординації*. Лівиця відкинула всі нові предложення. На цьому справа застрягла, хоч Ґломбінський старався мати готовий проєкт зміни виб. ординації ще пять хвиль перед замкненням соймової сесії. Заповіджене на нині засідання конституц. підкомісії для переведення змін виб. ординації не відбулося, бо не прийшли на нього представники лівиці ні нац. меншостей.

Остання нарада закордонної комісії.

Варшава, 25. березня 1927.

Закордонна соймова комісія полагодила низку ратифікаційних проєктів і конвенцій. Мін. *Залеський*, хоч заповів, не явився на засіданні і не виголосив експозе. Оправдувався важними дипльоматичними функціями.

Ліквідація югославянсько-італійського конфлікту.

Париж, 25. березня 1927.

В білгородських колах думають, що після конференції англійського, французького й італійського посла з югославянським міністром закорд. справ можна югославянсько-італійський конфлікт уважати полагодженим. Італійський і югославянський уряд згодилися, щоби військ. аташе згаданих держав явились кожен окремо на югославянсько-альбанський кордон, перевели там слідство і про вислід його повідомили свої уряди. Ці уряди рішать, чи в справі конфлікту треба звернутися до Ліґи Націй, чи теж мається полагодити його полюбовно в безпосередніх переговорах між Римом і Білгородом при участи великих держав. Одначе вже тепер уважають непотрібним віддавати справи Лізі Націй.

Анґл. амбасадор у Штреземана.

Берлін, 25. березня 1927.

Преса подає сенсаційну вістку про візиту англійського амбасадора у Штреземана. Відвідини ці були в справі предложення Німеччині участи у військ. комісії, яка має відїхати до Югославії.

Син цїс. Вільгельма спільником убивства Ратенава?

Берлін, 25. березня 1927.

Комуністичний „Вельт ам Абенд" подає звіт із процесу в справі кровавих самосудів у чорній райхсвері, що ведеться в Ґізені. Один із свідків, б. підофіцер тої райхсвери, зізнав, що кілька днів перед убивством Ратенава відбулась конференція між провідниками чорної райхсвери та Людендорфом, Ергардом і Вільгельмовим сином кн. Айтелем Фридрихом. На тій конференції обговорено м. ін. справу вбивства Ратенава. Часопис додає, що предст. прокуратури заявив при цьому зізнанні, що суд дійсно одержав уже такі інформації і що проти кн. Айтеля Фридриха ведеться слідство.

Німецька цісарева у Берліні.

Берлін, 25. березня 1927.

„Вельт ам Абенд" повідомляє, що жінка б. цісаря Вільгельма, Герміна, була в товаристві повновласника Гогенцолернів у Берліні, оглядала палату Унтер ден Линден і поручила якнайскорше відновити деякі кімнати. З Берліна кн. Герміна відїхала автом до своїх посілостей на Шлеську. За кілька днів верне до Берліна, щоби приготовитися на постійний приїзд з Дорн до Берліна.

Японський консуль убитий!

Льондон, 25. лютого 1927.

До Нанкіну приїхало 30 японських моряків, щоби навязати взаємини з японським консулятом. Є непотверджена досчутка, що японського консуля в Нанкіні вбито. З інших джерел виходить, що всі японські доми в Нанкіні ограблено, але японці, що живуть у цьому місті і консуль врятувалися.

Біржа.

Гроші.

Американський долар 8·94, канадійський долар 8·89—8·90, чеська корона 0·26.25—0·26·50, австрійський шілінг 1·30, румунська лея 4·25—4·50, французький франк 0·34·50—0·35, швайцарський франк 1·73—1·74, анґл. фунт 43·40—43·60, німецька марка 2·12.

Збіже.

Пшениця двірська 53·50—54·50, пшениця селянська 50·50—51·50, жито гал. 39·00—40·00, ячмінь броварний 41·00—42·00, ячмінь на мливо 34—35, ячмінь пастівний 30·50—31·50, овес 33·50—34·50, кукурудза румунська 26·50—27·50, бараболя пром. 8·25—8·75.

НОВИНКИ.

— Конфіската. У вчорашньому числі „Діла" сконфісковано одно місце зі статті „Відкладають". Це 26-а чергова конфіската в цьому році.

— Памяти Олександра Мишуґи. Цими днями минуло пять літ, як далеко на півночі помер після операції шлункового рака наш славний артист-співак і великий меценат українських культурних та економічних товариств, Олександер Мишуґа. Сильветку Покійного наслідком навалу актуального матеріялу зможемо подати щойно в одному з найближчих чисел, але вже сьогодні зазначимо, що в наших відносинах (та й не тільки в наших) це була виїмкова людина з благородною душею і чутким, золотим серцем. Тому на завтрішню панахиду в соборі св. Юрія, що її уладжує в память пок. О. Мишуґи управа Ремісничої Бурси, якою він постійно опікувався, повинно українське громадянство явитися масово. В часі панахиди співатиме архикатедральний хор під управою п. Ів. Охримовича і збиратимуться датки на Ремісничу Бурсу у Львові.

— Наша землячка в радіо. Цими днями співала з великим успіхом у віденськім радіо наша оперова співачка д-р Софія Коренець. Богато її знайомих у Галичині мало нагоду чути її крізь радіо.

— Марева війни. Чотирох селян віддставили до Яворова, обвинувачених у злочині вбивства з 1919 р. підчас українсько-польської війни. Загаєвич, Кривуль, Біловус і Кень розстріляли як члени карної експедиції селянина із Шкла Ваника, який застрілив місцевого селянина Козака за те що не хотів йому віддати своїх нових чоботів.

— Бандитизм. Хто вибирається вечером пішки на львівську стацію Персенківку, мусить бути приготований, що трапиться йому те, що інвалідові Мих. Гравецькому: трьох замаскованих бандитів відобрали інвалідську книжечку та все майно 2 зол. — В околиці Сянока ствердили, що в бандитських нападах брала участь 18-літня дівчина Бронислава Бурнат, із Поляни (Березів); вона вбила одну 27-літню жінку.

— Денатурат хитається в ціні зовсім так само як люди, що пють його. Державна управа спіртного монополю приготовляє на 1. квітня „Пріма Апріліс" підвищуючи його ціну на 1 зол. за пів літри і 1·90 зол. за літру (з плишкою).

— Сільський Хлестаков. Пишуть нам із Старосамбірщини: В 1915 р. пропав на війні Василь Лесик, 18-літний одинак вдови Марії. Мати ждала 10 літ і прибрала вже в родину інших, аж тут, у 1924 р. приходить звістка із села Русовисько, що син вертається інвалідом. Мати — як це не дивно! — не пізнала, що це не її син, оженила його, відступила все майно, прогнавши раніше „прибраних" синів і померла. Аж ось один вигнаний довідується, що син Лесикової не простий пастух від священика у Підгайчиках, біля Рудок, Йосиф Стахів, там уроджений, а служив у війську з Лесиком. Розвідавши точно про все в родині Лесикової підшився під її сина і всіх одурив. Протратив 3 морги поля і десь щезав, вїзжаючи у Підгайчики, де виступав як Рогатий, директор цукроварні. Крім цього чотири рази присилав у ста[...] що чоловіки чотирох жінок померли на війні і що вони можуть віддаватися. Мабуть приготовляв собі з них нову жінку, коли вийде з холодної, бо теперішня вже його не хоче.

— Підмога на маци. Нашу богату великодну паску заступає жидам худенька та біденька маца, яку всі правовірні жиди повинні мати на свято „Песах". Із жидівської преси довідуємося, що тисячі бідних жидів звертаються до ріжних комітетів, щоби дати їм підмогу на мацу. І що на таку підмогу треба би на Україні [...] і в Польщі міліонів, то вона прийде від федерації жидівських організацій у Льондоні.

— Революція бочки. Ніхто з нас не уявляє собі бочки інакше як округлої, правда? Отже від тепер мусять звикати до думки, що бочка може бути і квадратова. До цього додумалась одна німецька фірма, яка впевняє, що квадратова займає багато менше місця і тому мусять рекламувати свої округлі суперниці. Ця бочкова революція може мати вплив і на старе порівнання: „грубий як бочка", яке зміниться на „квадратовий." А це, в суті річи, те саме йде про вплив бочки на чоловіка.

— Світова зв'язь. Рада Рад Народніх Комісарів передала Маріїнську палату, де раніше була „Державна Рада" управі Миколаївської залізниці — [...] гійський парлямент [...]

...дискусію над законом про 6-місячну військову службу. — Англійський парлямент прийняв закон, що від 1929 року ...і пів процент фільм, які виставляти... в Англії, мусять бути краєвої продукції. — Державу Арканзас і часть ...стейту" Міссурі відвідали знову два ...борії, в яких згинуло 30 людей, ранених 75. — Група американських фінансістів хоче почати поширення французької пристані Гавр, щоби перенести туди пасажирський і товарний корабельний рух з Гамбурга та Антверпену. — Кружляк „Сідней", який у 1914 році затопив славного свого німецького противника „Емден" буде збережений як воєнна реліквія. — Арештували бувшого італійського посла і секретаря нар. партії Гаспері, який пробував дістатись до Югославії під чужим пашпортом. — Вашингтонські банкири підписали контракт на позичку респ. Нікараґуа міліон доларів. — Студенти-медики в Білгороді почали страйк, домагаючись студентського дому.

— **З театру.** „Графиня Маріца", знаменитy оперетку Е. Кальмана з гостинним виступом Ресі Скальської і Володимира Весоловського вистав... другий раз „Незалежний Людовик" і Театр Союзу Артистів у неділю дня 27. березня ц. р. в 7·30 вечером. Пополудні в 3·30 іде „Пан Твардовський", казка феєрія на основі повісти О. И. Крашевського.

— **Звертаємо увагу** на оголошення фірми „Дель-Ка" уміщене в нинішнім числі. 1—1

Чим найпевніше нищити миші і щурі?

У кожнім рільнім господарстві завдають собі таке питання, тому, що тепер вживані середники всіх розчарували. Вишукати середник, який дав би певність, що труд і гроші хлібороба не підуть на марно, стало пекучою справою. Щойно найдені препарати „Zelio", а саме зерна „Zelio" на миші і паста „Zelio" на щурі дозволяє хліборобові успішно боротись з цією язвою, яка є нещастям кожного газдівства. Страти, спричинені цими шкідниками в полі і в найрізнородніших підприємствах ідуть на міліони. Проф. д-р Шерн, Бушке проф. Красуцкий, проф. Гупенталь і розслідні стації, твердять, що препарати „Zelio" є якраз тим середником, який певно винищує цю пляґу щурів і мишей. Досвід виказав, що крім препарату „Zelio" не найдено інших, ліпших середників і що вживаючи цих препаратів, хлібороб найліпше охоронить себе від сумних несподіванок, які його досі стрічали.

Дописи.

Балигород. (*Просвітній рух в нашому судовому повіті*). Балигородський судовий повіт лежить на пограничу Лемківщини й Бойківщини. Культурне й економічне життя ґейби завмерло. З виїмком села Воля Міхова (о. Вареха), де прекрасно розвивається кооператива споживчих товарів і містечка Балигороду, де просвітнє життя прозябає під впливом о. дек. Пимсевича в співпраці з місцевою інтелігенцією, — інші села, де є також наші священики й учителі, сплять, можна сказати, мертвим сном. І нема надії на краще, як довго ми далі спатимемо. Ось примір цеї безкарної байдужости: читальня „Просвіти" в Балигороді влаштувала дня 20 березня ц. р. в сполуці зі силами чит. „Просвіти" в Стежниці концерт в честь Т. Шевченка. Крім молоді, кількох селян та міщан, кількох представників від жидів і кількох поляків, на 20 священиків і 3 учительські сили в повіті явилося: 2 священики, а саме голова чит. о. Чайківський і о. Левицький та одна учителька; інші, хоч яка була гарна погода, не явились. Лише паленіло... Бож цьогорічний концерт — чи не перший в цім глухім куті від істнування світа — мав бути маніфестацією наших сил і нашого відродження. І справді концерт так гарно під кожним оглядом випав, що міг би сміло відбутися й у столиці, та — на жаль — не було на ньому тих, що конче повинні були бути. Байдужим до народньої праці даємо пересторогу, щоб їх не стрінув докір Шевченка: „Раби, підніжки, грязь, сміття..."

Очевидець.

Орґанізаційний рух.

Сходини УНДО в Бірчі.

Перші спроби політичної організації Бірчанщини увінчалися успіхом у грудні мин. року, коли то, завдяки ініцітиві і підготовній роботі д-ра Михайла Ільницького, відбувся Повітовий Нар. Зїзд Нац.-Дем. Обєднання. З того часу пішла акція паралізування руїнницького впливу кацапських і польських партій, закладення кооператив, читалень і кружків „Рідної Школи". По селах встановляється мужів довіри і партійні комітети. Безуспішно засипує наші села масою паперу „Воля Народа", бо кількох прихильників здобула собі всього на всього тільки в одним Явірнику Руськім. Ширші політичні сходини УНДО відбулися у нас дня 27. лютого ц. р. Порішено поглибити організаційну роботу і з тою метою скликувати часто довірочні збори по селах. Булоб дуже бажано, аби в нашій Бірчі відбулося небавком більше народне віче з участю посла й делєгатів центрального комітету УНДО.

Д. Ґадиняк.

Стрийський процес.

Розправа проти 43 робітників.

Стрий, 24. березня 1927.

При сьогоднішній розправі переслухано як свідка старшого постерункового Йосифа Сорека. Як той свідок так і слідуючий, постер. Грохович, особливож свідок Охендушко, старший пшодовник слідчої поліції, складають візнання незвичайно обережно, а все таки в деяких моментах суперечно з заподаннями в слідстві. Під перехресними питаннями оборони вються і викручуються від прямої відповіди. Видно на них шведу, тому оборонець д-р Аксер поставив внесок на видалення з салі „виядовци" Тасса, який від початку розправи сидить між публикою і дуже пильно все записує. Трибунал по нараді усунув того папка із салі. Свідок Охендушко Франц, „виядовца" політичної поліції, був 31. березня 1926 під Професійним Союзом і бачив, як обвинувачений Масита, Радван, Соколовський і Грицуляк формували демонстраційний похід, висуваючи наперід жінки. Стріли чув, але в будинку старостава не був. Свідок заявляє, що обвин. Масита, Соколовський, Грицуляк і Вагман є членами комуністичної партії. На запит, чи мав конфідентів у Профес. Союзі, каже, що ні.

З причини спізненої пори відложено дальше переслухання цього свідка на завтра.

З театру.

Вистави „Нового Українського Театру" в Немирові.

„Новий Український Театр", який прямує тепер на любельське воєвідство й Волинь, по дорозі завитав і до нашого, Богом та людьми забутого Немирова. Дав він у нас три вистави: в суботу, 19. ц. м. „Циганку Азу", в неділю, 20. ц. м. „Марусю Богуславку" а в понеділок, 21. ц. м. „Шаламута". Переповнена на всіх трьох виставах саля „Просвіти" та рясні оплески були цілком заслуженою нагородою за те артистичне задоволення, яке виніс глядач з цих вистав.

Пожаліти лише треба, що театрові не вдалося залишитися ще на кілька вистав у нашому місті. Вина в цьому равського старости, який не дав дозволу на більше як на три вистави, боячись очевидно й тут „антипаньствової агітації".

В днях 22., 23. і 24. ц. м. театр грав в Угнові, а звідти вибирається на турне за „сокальський кордон". Бажаємо йому успіху!

Немировець.

Літературний куток.

— Богдан Лепкий скінчив нову історичну повість „Сотниківна" (що не входить у трильоґію „Мазепи"), з часів Виговського, яка небавком вийде у В-тві „Червона Калина". Повість призначена для ширшого загалу, головно для молоді.

— Нове В-во у Київі „Маса" видало три збірки оповідань: М. Івченка „Порваною дорогою", Г. Косинки „Політика" і Я. Качури „Без хліба". Качура — дебютант.

— Держ. В-во в Харкові видало збірки оповідань С. Пилипенка „Під Черниговом", Ю. Яновського „Рейд", І. Кириленка „Стихія", А. Любченка „Дні юности".

— Цими днями виходить з друку накладом Держ. В-ва України альманах спілки революційних письменників „Західня Україна". В альманасі бере участь понад двацять авторів, західно-українських письменників.

— Всеукраїнська Академія Наук готує до друку словник української історичної мови під редакцією проф. Тимченка. В словнику буде матеріял про походження мови та жерела. Ще в осени передбачають видати частину словника від А до Ж. Приготовлено до друку понад 40 аркушів.

— Чеські автори, Чапек і Гашек перекладені на російську мову, один з англійського перекладу, другий з німецького. Чехи жалуються, що між російськими перекладчиками нема людей, що розуміли би чеський оригінал.

— Нова режісерія у державнім берлінськім театрі „Гамлета" та „Розбійників" відбилась відгомоном аж у пруськім соймі, де націоналісти атакували дир. Єснера, що йде за зразками... більшовицького театру.

— Бернард Шов домагався від одного французького денника" міліон франків за відповідь: які має погляди на сучасну французьку літературу та театр. Ясно, що денник цих поглядів зрікся, але дізнався при цій нагоді, що Шов за перших 9 літ своєї літературної праці заробив усього... 165 шілінґів. Тому-то тепер хоче собі це „відбити".

— „Брати Карамазови" йдуть як сценічна переробка з великим успіхом у жидівськім театрі.

— У Кракові святкували 30-літні роковини літературної діяльности польського письменника Владислава Оркана. Вечером дали в театрі премієру його песи „Франек Рачи".

Всячина.

Хто рішив про вислід війни? В льондонськім „Сандей Експрес" видрукував недавно франц. маршал Жофр цікаву студію про першу битву над Марною в 1914 р., яка мала такий великий вплив на хід подій світової війни. На думку Жофра першим винуватцем німецької програної був ґен. Клюк, який не послухав приказів головної нім. кватири і шефа штабу Мольтке. Таким робом первісний німецький операційний плян був зінсований від першої хвилини. Замісць йти за армією Бюлова у віддалі двох днів маршу, Клюк усупереч приказам лишився богато дальше позаду і цим дав змогу франц. генеральному штабові приноровити до німецької армії її власний плян: окружити її. Німецька армія окружена впала в сіти.

Судова справа з перед 2000 літ. Атенський адвокат Парадопулос вніс недавно до найвищого суду дивний документ: є це домагання, щоби відновити процес Сократа, якого, як відомо, Атени засудили на смерть у 399 р. перед Хр., за нарушування основ суспільної моралі та поганий вплив на молодь. Парадопульос дійшов після 10-літніх студій, до висновку, що атенські судді видали свій засуд „помилково". „Честь Греції — пише адвокат — домагається, щоби процес перевести на ново і ствердити невинність Сократа так, щоби щодо неї не було найменшого сумніву". Юридичну перепону, що останній процес трохи передавнений, бо минуло від нього 2000 літ, збиває адвокат доказом, що нераз уже відновлялись старі процеси, коли треба було людину засуджену невинно зреґабілітувати. Атенський суд дав адвокатові на це дуже розумну відповідь, а саме, що процес зайвий і був би тільки втратою часу, тому, що честь Сократа очищена від тисячі літ і мало хто користується такою пошаною між людьми як він. Ніякий суд не міг би виправдати Сократа краще, як це зробив суд історії. Ця відповідь таки не вдоволила завзятого адвоката і він вніс „рекурс", згідно з усіма законами процедури. Найвищий суд мусітиме дати ще одну офіціяльну відповідь.

Американські чудасії. Американський суддя Мек Ґоверн засудив якусь Марію Греко на арешт за те, що вона вішала в неділю мокре біля, нехтуючи цим закон про недільний відпочинок. Якийсь містер Карієр з Кротон здобув рекорд у їдженні налисників; він зїв їх 51 в 35 хвилинах. В одним місті „стейту" Кентокі засудили за неморальність на 25 дол. і на примусові довгі рукави якогось „містера" Стірса, який на рамени дав собі зробити татуовку зовсім голої жінки. В університеті Вірджінії якийсь д-р Рамсей найшов чудотворний спосіб або лише сензаційний заголовок викладу „Як можна стати повістярем з уродження?"

Зі спорту.

Україна — A. Z. S.

В неділю 27. III. ц. р. в год. 3·30 попол. розіграють на площі „Сокола-Батька" мячеві змагання дружини „України" й „Академіцк-ого Звйонзку Спортов-ого" (*A. Z. S.*). Цей клюб вийшов цього року до А—кляси, отже має дуже добрий, витренований збір грачів. Гра *A. Z. S.* визначається передовсім знаменитим „*dribling-ом*" та влучною комбінацією. Якби „Україна" перемогла, то буде це правдивим доказом, що вона вповні заслугує на назву А—клясової дружини. На всякий випадок прихильники й любителі спорту матимуть нагоду пережити дві години на свіжому повітрі серед приємної розривки.

Фахові школи в Польщі.

У шкільному році було в Польщі: I. — 131 шкіл і курсів агротехнічних (рільничих, рільничо-промислових, огородничих, лісних, молочарських, домашнього господарства і т. п.), II. — 214 шкіл і курсів артистичних та артист. промислу (музичні, драматичні, декораційні і т. п.), III. — 117 шкіл і курсів торговельних, IV. — 7 шкіл залізничих, V. — 8 шкіл землемірних, VI. — 200 шкіл промислово-технічних (гірничих, будівничих, електротехнічних, ткацьких), VII. 217 мужеських і жіночих семінарій учительських, VIII — 16 військових, IX. — 1 кооперативна і X. — 44 іншого роду, разом 955 фахових шкіл середнього і нижчого типу. До тих шкіл приймають по укінченню 4—7 клас всенародньої, або 3 клас середньої загальноосвітньої школи. У богатьох вимагають теж вступного іспиту, тому, хто думає посилати дитину до фахової школи, повинен заздалегідь розвідатись у дирекції школи про вимоги при вступнім іспиті. Адресу фахової школи подасть кожному хто напише, до якої школи хоче дати дитину і пришле коверту з адресою та маркою. „Торговельна Школа" у Львові, вул. Коряктів ч. 1.

Нові книжки й видання.

КНИЖКИ:

SITZUNGSBERICHTE der Mathematisch-Naturwissenschaftlich-Arztlichen Sektion der Sevcenko-Gesellschaft der Wissenschaften. Heft V. Oktober 1926 — Jänner 1927. Lemberg, 1927, ст. 16. 8°.

М. Омельченко: ШКІЛЬНИЦТВО НА КУБАНІ. (Спогад). Прага 1927. 16 сторін. 8°.

„СЛУЖБА БОЖА СВ. ИОАНА ЗОЛОТОУСТОГО ЗІ СЛУЖБАМИ РІЖНИХ НАМІРЕНЬ". Переклав свящ. *д-р Ярослав Левицький.* — Львів. 1927. Накладом Михайла Гаруха. Стор. 82. 8°.

КАЛЕНДАР КАРПАТСЬКОЇ ПРАВДИ на 1927 рік. Рік видання III. Зладив Іван І. Мондок. Ужгород 1926. 160 стор. 4°.

ЖУРНАЛИ:

УКРАЇНСЬКИЙ ФІЛЯТЕЛІСТ. Рік III. Ч. 2. за лютий 1927. Зміст: Ів. Корчинський: З українського філят. руху в Галичині. — З. Флюнт: З проблем української філетелії. — І. Німчук: Нові добродійні українські марки. — А. Штоман: „*Ukraina-Handbuch*" Свенсона (по нім.). — Марки Европи 1926. — Нові марки. — Дрібні вісти. — Бібліографія. — З філят. журналів. (Адреса: *Wien XVIII., Gersthoferstr. 138*).

„НАША ЗЕМЛЯ", літературний і суспільно-політичний журнал. Ч. 2. за березень. 1927. Рік видання І. Виходить в Ужгороді під редакцією *В. С. Гренджі-Донського.* Зміст: Гренджа-Донський: Тарас Шевченко; Тарас Шевченко: Мені однакого; Гр.-Донський: Могила Пророка; А Крук: Гей розлилось нашеє горе.. К. К.: Сніжок паде; Гр.-Донський: Іван Береза; Лука Демян: Крівавий заробіток; Д. Зарицький: Відтепер не буду скромний; Уродини президента; Довкола автономії; Переслідування української еміграції; Українське питання й чеське громадянство; Чехізація; З українських земель; Наука й життя; Події в Китаю; Економіка; Літературна хроніка; Бібліографія; Куток сміху. В журналі численні ілюстрації.

„КУЛЬТУРА", журнал культурного, суспільного і політичного життя, 3—4 число за березень — квітень. Львів, 1927. Зміст: А. Деборін: Ленін як мислитель. — П. М. Керженцев: Марксизм і ленінізм. — Будівничі нового життя (Т. Мор і Г. Бабеф). — С. Олексюк: Куна, опов. — Еґіше Чаренц: Син робітника, вірш. — П. Сук: Сумерк укапізму і його божків. — В Кос: „Нова Культура" 1926—1927 рр. — На культурно-освітні теми: Самоосвіта: Культурно-освітна праця в „Просвітах". — На літературному фронті Рад. України: Всеукраїнський зїзд пролетарських письменників; Маніфест Всеукраїнського зїзду пролетарських письменників. — В. Коряк: З літературного життя: Відкриття будинку літератури ім. Блакитного; Вапліте; Молодняк; Плужанин; Зоря; Життя й революція; Всеукраїнський зїзд пролетарських письменників.

„СВІТ ДИТИНИ", число 2. За лютий 1927. Рік VIII. Львів. Видає і за редакцію відповідає Мих. Таранько (вул. Зіморовича 3). Зміст: Книжка, добра вчителька; Сон Василька; „Місяць книжки"; Твій рідний край; Рисеві пригоди; Пташки в зимі; На леді; На лещатах; Ще сніг на нивах; Необережний Юрко; Ой, щож бо то за сват; На санках; Зимові радощі; Три молодці в огняній печі; Мишка та світ дитини; Щаднича каса; Маленька Нуся; Барон на ловах; В нашій хатині; Ворон і воронята; Сповнення обовязку; Два братчики; Дари з неба; Загадки.

„СІЛЬСЬКИЙ СВІТ", ілюстрований господарський часопис ч. 6 з 15 березня 1927. Рік V. Львів. Зміст: Памяти Т. Шевченка; До читачів; Пресовий фонд; Ланцюг передплатників; Новинки; Як зарадив собі господар Василь та його жінка Параска — написав агр. Гр. Керницький; Пашна морква — написав Лев Комар; Управа гороху — подав Д. В.; Українські „Ушанки", нап. Гр. Герман; Городові роботи (з малюнками) — напис. А. Гнатівський; Догляд за коронами овочевих дерев — нап. М. Щербина; Перехід на хуторі — нап. Кость Сірий; Скасування сервітутів — нап. Петро Зварич; Управа верби — нап. агр. К. Дашкович; Відповіді на питання; Оповістки.

„ДУХОВНИЙ СІЯЧ", церковно народній ілюстрований тижневик. Рік І. ч. 5—6. Виходить у Варшаві під редакцією Е. Саковича. Зміст: Стрітення в храмі; Як маємо ставитись до своєї смерти; У святого стрітення; Протоєр. И. Диько-Никольський: „Милість миру, жертву хваління" (до перекладу літургії на українську мову; свящ. С. Малевич: Пастирі церкви, єднаймося; С. Любарський: Місто Кодень, більського повіту; Оголошення; Малюнки.

„НАШ ПРИЯТЕЛЬ", видає Марійське Т-во молоді у Львові. Рік VI. ч. 4. За квітень. Зміст: Страстна дума; Спомин про перше св. Причастя; Що буде зі мною; Ростислав Володимирович; Казка; Воскресні настрої; Пісня горобчика; Хто щедріший; Маруся; Загадки.

Посмертні згадки.

о. Іван Александрович, емеритований парох Хмелеви, заліщицького повіту, помер 21. п. м. в домі свого зятя о. І. Вацика, пароха Щитовець, в 92. році життя і 67. священства. Бл. п. о. Іван був твердого закала, але не заскорузлого погляду; твердий характером, високих поступових поглядів і понять, ціле своє життя перевів чесно і все з книжкою в руці. Крім теольоґії покінчив усі курси фільософії і був знавцем греки й латини. Спокійного духа, задля фізичного недомагання не рвався до ширшого публичного життя, зате був упертий і ярий противник піянства, котре уважав джерелом цілого нещастя нашого народу. Коли в сімдесятих роках, як тоді був звичай, не голився попід бороду, донесла була місцева жандармерія до староства, де його переслухувано і наклеймлено „москалем", а все за те, що боровся проти „*świętej karczmy*" й ніколи не схрунив, а всяку хруніяду пятнував як найрішучіше. На три дні перед смертю, коли зять давав йому справоздання з прочитаних нових газет, головнож про хід дебат в соймі над виборчою реформою, бл. п. Іван сказав такі слова: Всі наші сусіди бояться злученої України. — Нехайжеж рідна земля, що її він так любив, буде йому пером!

†

В пяті роковини смерти бл. п. мистця-співака

ОЛЕКСАНДРА МИШУҐИ

почесного Члена і Добродія Ремісничої Бурси у Львові

відбудеться

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

в неділю, дня 27. березня ц. р. в 1/2 год. в полудне в Архикатедральній церкві св. Юра, на яке львівське Громадянство запрошує

Рада Ремісничої Бурси.

ОПОВІСТКИ.

З Товариства „Українська Бесіда" у Львові. Звичайні загальні збори Товариства відбудуться в суботу дня 9. квітня 1927 в власній домівці при ул. Рутовського ч. 22. І. поверх о годині 5 по полудні, з слідуючим порядком дневним: 1) Відчитання протоколу з попередніх загальних зборів. 2) Звіт уступаючого Виділу з діяльности Товариства. 3 Вибір нового Виділу. 4) Внесення і інтерпеляції. За Виділ Т-ва „Українська Бесіда" *Зенон Лукавецький* голова, *Микола Панчук* секретар. 1745 2—2

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Акціонарів Земельного Банку Гіпотечного, Спілки акційної у Львові, відбудуться дня 29. квітня 1927 в салі Сокола (дім Товариства Дністер у Львові вул Руська 20) о год. 10. (4 з полудня). Предмети нарад: 1) Рахункове замкнення за рік 1926 зі звітом Надзірної Ради про діловодство і стан Банку, та рішення Зборів на це. 2) Розділ зиску. 3) Зміна статутів. 4) Вибір 2 членів Надзірної Ради. 5) Внески по мисли § 71. уступ 3. статута. До голосу на Загальних Зборах й уповажнені ті акціонарі, що найпізніще 14 днів перед Загальними Зборами зложать акції (I—IV. емісії) враз з незапалими купонами, зглядно посвідки на золотові акції, в Дирекції Земельного Банку Гіпотечного у Львові або в Українській Щадниці в Перемишли, почім дістають леґітимації до вступу на Збори. Вп. Акціонарі, котрі не відібрали ще своїх акцій, оскільки наміряють взяти участь в Загальних Зборах, зволять про те повідомити Дирекцію Банку заподаючи свою адресу, щоби їм видано в час леґітимації на Збори (§§. 65, 67 і 68 статута). 1802

Надзірна Рада Земельного Банку Гіпотечного, Спілки акційної у Львові.

Товариство Жінок з вищою освітою. Загальні Збори Товариства відбудуться в неділю дня 27. марта ц. р. о годині 10. рано в льокали Захоронки вул. Руська 3. Всі члени обовязково повинні явитися. Порядок денний звичайний. 1810

З лікарського Т-ва. У вівторок дня 29./III. відбудеться в льокалю Т-ва відчит д-ра Бурачинського: Про розбудову Народньої Лічниці. Початок о год. 7. вечером.

Повідомляється, що вінчання п. Софії Безпалківної, студ. академії з п. Юрієм Матушевським студ. інжінерії відбулося дня 26. лютого ц. р. в Подебрадах — Чехословаччина. 1799

Впр. оо душпастирям, які наміряють малювати свою церков, раджу, щоби негайно порозумітися з „ДОСТАВОЮ", (Львів, вул. Домініканська, 11.) В цій хвилі є свобідні два артисти-малярі (першорядні сили), за яких роботу „Достава" дає повну поруку, що вона буде виконана артистично, відповідно до вимог нашого стилю і обряду, а при тім дуже дешево. — *о. В. Лициняк.* 1800 1-3

Ширіть наш часопис!

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло" Львів Ринок ч. 10.